

Stanowisko XXII Zgromadzenia Ogólnego ZGWRP z dnia 10 kwietnia 2008 r.

**w sprawie:
OŚWIATY**

Zgromadzeni w Poznaniu wójtowie i burmistrzowie stwierdzają, że prowadzone obecnie przez Rząd RP prace nad zmianą prawa oświatowego oraz systemu finansowania polskiej edukacji tylko w części uwzględniają oczekiwania samorządów wiejskich. Preferowana przez ministerstwo Edukacji Narodowej koncepcja lokalnego „bonu oświatowego” jest skierowana do samorządów wielkomiejskich i powiatowych.

Ta propozycja jest oderwana w swych istotnych założeniach od realiów wiejskiej oświaty. Problemem gmin wiejskich nie jest podzielenie części oświatowej subwencji ogólnej na kształcenie uczniów wiejskich szkół, lecz brak korelacji pomiędzy kwotą subwencji a rzeczywistymi kosztami prowadzenia szkół na wsi, przy jednoczesnym braku możliwości zasilenia lokalnego systemu edukacji środkami własnymi.

Z tego powodu wszelkie prace nad systemem finansowania edukacji muszą uwzględniać dwa poziomy: bon oświatowy rządowy i bon oświatowy lokalny. Ten pierwszy, naliczany algorytmem podziału części oświatowej subwencji ogólnej musi zawierać koszty kształcenia niezależne od woli samorządów, a szczególnie pokrywać w całości koszty rzeczywistych wynagrodzeń nauczycieli, obsługi i bieżącego utrzymania budynków szkolnych. Aby spełniony był ten warunek, niezbędne jest wystandaryzowanie kosztów oświatowych w skali całego kraju. Na tej podstawie ustalić można wartość „bonu oświatowego rządowego”.

Dopiero spełnienie tego warunku pozwoli na skonkretyzowanie wartości „bonu oświatowego”, który będzie stanowił sumę tego pierwszego i drugiego, lokalnego, zależnego istotnie od woli i możliwości samorządu.

Jest to jedyna, jak się wydaje, droga do rzetelnego zbudowania systemu finansowania polskiej edukacji. Jest to również jedyny sposób na powstrzymanie pogłębiających się różnic w dostępie dzieci i młodzieży do edukacji na dobrym, europejskim poziomie.

Dlatego apelujemy o uwzględnienie wielokrotnie podnoszonych przez ZGWRP wniosków w sprawie:

- zwiększenia środków na oświatę w budżecie państwa,
- opracowania standardów edukacyjnych,
- subwencjonowania ucznia 6-letniego,
- ograniczenia roli kuratora wyłącznie do kwestii nadzoru pedagogicznego,
- możliwości przekształcania szkół bez konieczności ich likwidacji,
- pilnej nowelizacji Karty Nauczyciela, a szczególnie podwyższenia pensum dydaktycznego,
- likwidacji dodatków wiejskich i mieszkaniowych,
- odstąpienia od obowiązku corocznego uchwalania regulaminu wynagrodzenia nauczycieli przez Rady Gminy,
- uzależnienia zarobków nauczyciela od typu szkoły, w której pracuje.

Spełnienie tych warunków umożliwi racjonalizację wydatków na oświatę. Jest także ważne dla tworzenia „bonu oświatowego” w znaczeniu, jakie chcemy nadać temu pojęciu.

Przyjmujemy z zadowoleniem, że prace nad zmianami prawa oświatowego zostały rozpoczęte. Ważne jest jednak, by zostały jak najszybciej zakończone rozwiązaniami, na które samorządy wiejskie czekają od lat.

Przewodniczący
XXII-Zgromadzenia Ogólnego-ZGW RP

Mariusz Poznański